

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМВ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 26 (159)

Субота, 22 верасня 1973 г.

Газета выходзіць з верасня
1969 года

Цана 2 кап.

Сёння ў нумары:

- НА УБОРЦЫ БУЛЬ-
БЫ
- СЛОВА ДА БУДУЧЫХ
СПЕЦЫЯЛІСТАУ
- ГУТАРКА З ВЫПУСК-
НІКАМІ
- ДЛЯ ТЫХ, ХТО ЛЮ-
БІЦЬ ГІСТОРЫЮ
- НА ЗЯМЛІ РЭСПУБ-
ЛІК-СЯСЦЕР
- РАПАРТУЕ «УНІВЕР-
САЛ-73»
- НА СТАРТ ВЫХО-
ДЗІЦЬ УНІВЕРСІЯДА

Фотарэпартаж

ПАКЛІКАЛА ПОЛЕ

Працаўнікі сельскай гаспадаркі вобласці вырошцілі сёлета багаты ўраджай бульбы. Яе ўборка — адна з самых працаёмкіх работ, патрабуе шмат рук. Таму студэнты нашага ўніверсітэта,

ця нялёгка, але яны стараюцца заслужыць шырую падзяку хлебаробаў, прыкладаюць шмат сіл, каб штодзёна выконваць нормы выпрацоўкі.

Па-ўдарнаму, з камсамоль-

скім агенчыкам працуюць у гэтыя дні чацвёртакурнікі Аляксандр Касалапаў і Леанід Машэўскі (на верхнім здымку). Для таварышаў яны паказваюць добры прыклад.

На ўборцы «другога хлеба» шырока прымяняецца і тэхніка. Надзя Сіманенка, Тамара Нікрашвіч і Тамара Цімафеева працуюць на бульбаўборачным камбайне (ніжні здымак). Дзяўчаты

таксама стараюцца, з іх удзелам за дзень наковаецца да 23 і больш тон клубняў.

На транспартыроўцы каштоўнай культуры ніводнай минуты прастою не ведаюць саўгасныя аўтамашыны. У гэтым заслуга тых рабят, якім даручаны пагрузачна-разгрузачныя работы.

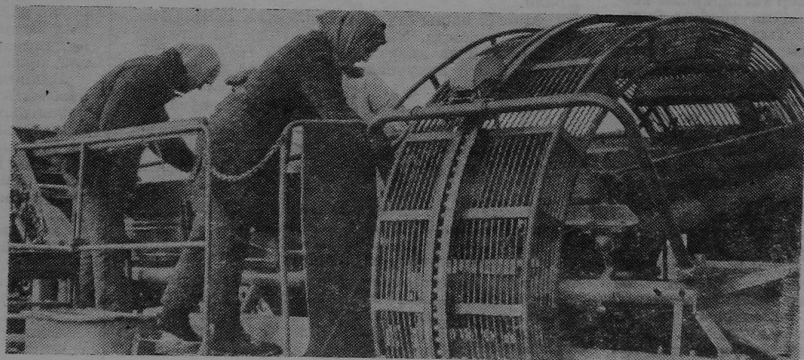
Вось якая буйная бульба вырасла на саўгасных палетках! (На здымку — злева).

як і ў папярэднія гады, цяпер аказваюць пасільную дапамогу калгаснікам і рабочым саўгасу на бульбяных палетках. У шасці раёнах Гомельшчыны працуюць зараз каля дзвюх тысяч юнакоў і дзяўчат ГДУ.

Днямі наш фотакарэспандэнт Анаголь Рудчанка пачынае ў саўгасе «Кармянскі» Кармянскага раёна. Гэты фотарэпартаж — вынік яго камандзіроўкі.

На ўборцы бульбы ў саўгасе працуюць чатыры групы гісторыка-філалагічнага факультэта. Рабятам даводзі-

НАБЫВАЙЦЕ ГРАМАДСКІЯ ПРАФЕСІІ

трэба зрабіць марксіска-ленінскае вучэнне сваім светапоглядам, каб можна было паспяхова весці барацьбу з буржуазнай ідэалогіяй. Глыбока засвоіць марксізм-ленінізм можна толькі пры ўмове творчага самастойнага вывучэння твораў Маркса, Энгельса, Леніна, матэрыялы КПСС і міжнароднага камуністычнага і рабочага руху.

Сучасны малады спецыяліст, дзе ён ні працаваў, гэта яшчэ і лектар, і прапагандыст, і арганізатар многіх карысных спраў. Дык дзе, як не ў вучышніцы, набываць гэтыя якасці?

Пры нашым універсітэце працуюць школа маладога лектара, Тут у адной з чатырох секцый — грамадска-палітычнай, эканамічнай, атэістычнай і прыро-

дазнаўчых навук — можна прайсці добрую практыку, уда-сканаліць сваё лектарскае майстэрства. Лекцыі слухачоў школы маладога лектара з вялікай цікавасцю ўспрымаюць у кожным працоўным калектыве, у асяроддзі моладзі.

Вельмі добра, калі малады спецыяліст здольны арганізаваць работу гуртоў мастацкай самадзейнасці, сам актыўна ўдзельнічае ў ёй. Тут таксама патрэбны адпаведныя навыкі. У нашым універсітэце іх можна набываць на рэпетыцыях у клубе мастацкай самадзейнасці, у тэатры мініяцю. Тут ёсць магчымасць развіваць свае задаткі ў многіх жанрах народнага мастацтва.

У наш час неабходны грамадскія інструктары, трэнеры, судзі па спорту, інспектары па

ВІНШУЕМ!

Прафесарска-выкладчыцкі са-стаў і студэнты ўніверсітэта горача віншуюць загадчыка кафедры псіхалогіі і педагогікі ХАРЛАМАВА Фёдара Іванавіча з выпадку прысваення яму вучонай ступені доктара педагогічных навук.

Калектыву выкладчыкаў і студэнтаў эканамічнага факультэта віншую старшага выкладчыка, намесніка дэкана КЕКІ-ША Івана Кірвілавіча з атрыманнем ад Вышэйшай атэстацыйнай камісіі дыплама кандыдата эканамічных навук.

ахове прыроды і г. д. і ва ўніверсітэце праводзіцца значная работа, каб кожны студэнт разам з асноўнай набываў грамадскія прафесіі. Цяпер можна прывесці шмат прыкладаў, якія сведчаць аб тым, што былыя выпускнікі ГДУ паспяхова спалучаюць сваю працу з грамадскай дзейнасцю, заслужылі за гэта аўтарытэт і павагу.

Тым не менш нас яшчэ не можа задавальняць узровень падрыхтоўкі студэнтаў грамадскіх прафесій. Ён павінен быць значна вышэйшым. На гэта павінна накіраваць свае намаганні кожная пярвічная арганізацыя ўніверсітэта.

А. ЛЯЛЬКОВА,
намеснік сакратара
камітэта камсамола.

Камсамольскае жыццё

«Студэнцкая пара — гэта не толькі падрыхтоўка да заўтрашняга дня, не проста чакаванне яго, — сказаў на Усеагульным злёце студэнтаў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. Л. І. Брэжнёў. — Гэта ўжо сёння яркае, змястоўнае жыццё. Гэта напружаная, творчая праца, актыўная грамадская работа».

Што можа зрабіць у гэтай сувязі камсамольская арганізацыя ўніверсітэта? На якія моманты ў сваёй дзейнасці яна павінна звяртаць асаблівую ўвагу?

Па-ранейшаму нашым асноўным клопам застаецца ба-

рацьба за глыбокія веды будучых спецыялістаў. Сучасны ўзровень развіцця навукі і тэхнікі патрабуе кадрў самай высокай адукацыі, культуры і эрудыцыі. Немагчыма ў пэўным сэнсе слова стаць добрым спецыялістам, калі вучыцца пасрэдна і заставацца ў баку ад шматграннага грамадскага жыцця. З такога студэнта патрэбна для краіны спецыяліст не атрымаецца.

Цяпер нават недастаткова дасканала ведаць сваю спецыяльнасць. Сучаснаму маладому спецыялісту патрэбна актыўна ўдзельнічаць у выхаваўчай і ідэалагічнай рабоце. Для гэтага

ДЫПЛОМНАЯ РАБОТА — СПРАВА ТВОРЧАЯ

РАЗМОВА З ВЫПУСКНІКАМІ

АД СТУДЭНТАУ, якія заканчваюць універсітэт, патрабуюцца не толькі шырокая эрудыцыя, але і здольнасць да плённай творчай дзейнасці. Таму ў праграмах універсітэтаў, у адрозненне ад праграм іншых вышэйшых навучальных устаноў, значнае месца займае навукова-даследчая работа студэнтаў, у працэсе якой яны павінны пашыраць і паглыбляць свае тэарэтычныя пазнанні і выкарыстоўваць іх на практыцы. Далучэнне студэнтаў да навукова-даследчай работы ажыццяўляецца ў форме спецыяльнага семінараў, спецыяльных курсаў і дыпломных работ. Апошнія з'яўляюцца завяршаючым звяном у сістэме навуковай работы студэнтаў ва ўніверсітэце.

Выкладчыкі кафедры рускай і беларускай моў нашага ўніверсітэта спрацавалі разнастайную тэматыку дыпломных работ для выпускнікоў-філолагаў. Кожны год для навуковага даследавання студэнтам прапануюцца праблемы сучаснай і гістарычнай лексікалогіі, фразеалогіі, марфалогіі, сінтаксіса і стылістыкі. Да таго ж многія тэмы для дыпломнікаў не з'яўляюцца нечаканымі. Некаторыя студэнты спецыялізуюцца па пэўнай тэме яшчэ на 3—4-м курсах. Так, напрыклад, пачынаючы з трэцяга курса, Н. Нусенсон зацікавілася вывучэннем семантычнай гісторыі рускіх слоў і па гэтай тэме паспяхова абараніла дыпломную работу ў 1972 годзе (навуковы кіраўнік — дацэнт В. І. Мядзведзева). Студэнт-выпускнік сёлета года Шчышка, Штанзе (навуковы кіраўнік — в. а. дацэнта

Г. Д. Зялінская), Грыгаровіч, Бальдэвіч (навуковы кіраўнік — дацэнт М. Е. Ханін), Перавознікава, Левіна (навуковы кіраўнік — в. а. дацэнта Л. Г. Яцкевіч) выбралі сабе сферу творчай дзейнасці яшчэ на чацвёртым курсе. Раньне вызначэнне навуковых інтарэсаў студэнтаў дазваляе ім выканаць дыпломную работу на больш высокім тэарэтычным узроўні, не толькі далучыцца да метадаў навуковага аналізу мовы, але і набыць пэўныя навыкі даследавання.

Гаворачы пра выбар тэмы для дыпломнай работы, нельга праміраваць пра так называемыя праблемы «літаратуразнаўцаў і мовазнаўцаў» — гэтай спецыфічнай для нашага факультэта спрэчкі «фізікаў» і «лірыкаў». Спецыялізаваныя пэмоў і літаратуры, якія размяшчалі студэнтаў на літаратуразнаўцаў і мовазнаўцаў, дала аснову для талкаванняў, хто важнейшы і хто разумнейшы. Некаторыя студэнты-літаратары зняважліва заяўляюць студэнтам-мовазнаўцаў: «Начытанымства, эрудыцыя... усё гэта вам не патрэбна. Сядзіце і перастаўляйце карткі з прыкладамі — у выніку работа будзе напісана. А вось мы!»

Студэнты-мовазнаўцы не супярэчаць. Пра сябе маўчаць. Але ў адказ абвінавачваюць літаратараў у шматслоўі і камплектыўнасці іх работ.

Прыяду некалькі прыкладаў, якія, магчыма, будуць цікавымі для тых студэнтаў, якія пры роздумах аб выбары сферы для сваёй навуковай работы, трапілі ў пэты гэтай спрэчкі.

Студэнтка Г. Рутвінская, выпускніца 1972 года, у сваёй дыпломнай работе здолела даць тонкі лінгвістычны аналіз паэтычнай мовы С. Ясеніна толькі таму, што вельмі добра ведала яго творчасць і іншых паэтаў таго часу. Яна выпрацавала той стылістычны склад, які дазваляе напісаць работу на высокім узроўні.

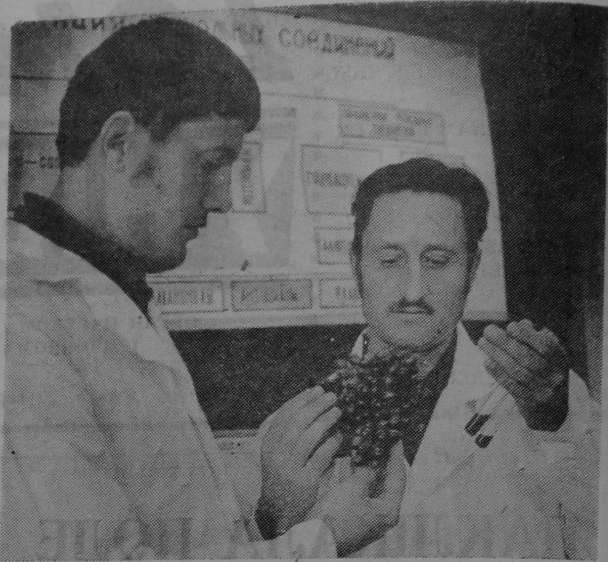
Другакурсніца Г. Нячаева, аналізуючы ў курсавай рабоце семантычныя асаблівасці мовы А. Блока, зразумела, што без добрага ведання творчага шляху паэта, духоўнага зместу яго эпохі немагчыма даць стылістыка-лінгвістычнае апісанне паэтычнай лексікі даследуемых твораў.

Творчы характар дыпломных работ можна растлумачыць і такім фактам. Пры іх напісанні вельмі часта вызначаюцца студэнты з пасрэднай паспяховасцю. Зразумела, ім даводзіцца нялёгка. Але захопленне навуковай тэмай выклікае актыўнасць, настойлівасць, што прыводзіць да добрых вынікаў.

І апошняе. Вялікія магчымасці для самастойнай і цікавай працы маюць студэнты, якія будуць пісаць работу па беларускай мове. Наша кафедра працуе над вывучэннем рэгіянальных асаблівасцей беларускай мовы ў творах мастацкай літаратуры і дыялектычных лексікалагічных крыніц, а таксама над складаннем слоўніка Гомельшчыны. Выпускнікі могуць з пэўнай карысцю ўдзельнічаць у гэтай справе.

Л. ЯЦКЕВІЧ,
в. а. дацэнта кафедры рускай і беларускай моў.

ДАСЛЕДУЕ СТУДЭНТ

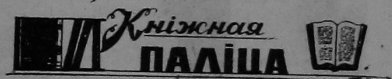

Вось ужо трэці год пад кіраўніцтвам дацэнта Ігара Арсеневіча Карабанава вывучае біялагічна актыўныя рэчывы студэнт біёлага-глебавы факультэта Фёдар Бардзінаў. Яго навуковая праца «Агульная ацэнка сартоў і гібрыдаў беларускага вінаграду і насапашванне ў яго горадах біяфланоідаў» адзначана дыпламам Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР.

На здымку: дацэнт І. А. Карабанаў (справа) і Ф. Бардзінаў робяць папярэднюю ацэнку вінаграду.

Фота А. Рудчанкі.

ЦІКАВАЕ ВЫДАННЕ

НА ПЕРШАЙ, УСТАНОВАЧНАЙ...

□ □

Пераважная большасць студэнтаў першых-чацвёртых курсаў універсітэта дапамагае цяпер гаспадаркам вобласці на ўборцы бульбы. Тыя юнакі і дзяўчаты, якія працавалі летам у студэнцкіх будзінчых атрадах, адпачываюць. Аднак аўдыторыі ГДУ не пустыюць і ў гэтыя дні. Яны ў распараджэнні першакурснікаў - завочнікаў, 550 чалавек атрыалі сёлета магчымасць набываць вышэйшую адукацыю без адрыву ад вытворчасці. Зараз у іх — устаноўчая сесія, на якой чытаюцца лекцыі па важнейшых раздзелах вывучаемай праграмы, даюцца кансультацыі для выканання кантрольных работ. Трэба здаваць і першыя залікі.

Сярод тых, хто сёлета паступіў на завочнае аддзяленне ўніверсітэта, нямала працую-

□ □

Навуковая гістарычная літаратура папоўнілася яшчэ адным цікавым творам. На рускай мове выйшлі ў свет «Нарысы па археалогіі Беларусі» падрыхтаваныя калектывам супрацоўнікаў сектара археалогіі Інстытута гісторыі Акадэміі навук БССР пад рэдакцыяй вядомых вучоных Г. В. Штыхава і Л. Д. Полава.

Многія нашы студэнты знаёмы з Г. В. Штыхавым асабіста. У мінулым годзе ён кіраваў практыкай па археалогіі ў двух групах гісторыкаў. Яго пару належыць цэлы шэраг нарысаў.

Сустракаліся мы і яшчэ з адным аўтарам гэтай кнігі — В. Н. Рабцэвічам. У 1971/1972 навуковым годзе ён чытаў для студэнтаў ГДУ курс гісторыі сярэдніх вякоў і нумізматыкі.

У «Нарысах па археалогіі Беларусі» на аснове навішчых крыніц асвятляюцца пытанні этнічнай гісторыі і фарміравання полацкіх крывічоў, дрыгавічоў, радзімічаў.

Савецкія археолагі даказалі памылковасць думкі аб эканамічнай адсталасці ўсходніх славян, якая панавала ў дарэвалюцыйнай літаратуры.

Галоўным заняткам насельніцтва старажытнай Русі, у тым ліку і на яе заходніх землях, было земляробства. Важнае месца займала таксама жывёлагадоўля. Адначасова былі распаўсюджаны такія промыслы, як паліванне, рыбаўлоўства, збор мёду. У сельскай мясцовасці развіваліся розныя рамеслы, і на першых месцах стаялі вырабы чорнай металургіі. Сярод сельскіх рамеснікаў былі таксама ювеліры, ганчары, майстры па апрацоўцы дрэва, скуры, футра.

У тых месцах, дзе рамясло аддзялялася ад земляробства, узніклі гарады. У X—XIII стагоддзях на тэрыторыі Беларусі налічвалася каля 40 гарадоў. У кнізе прыведзены лета-

«Очерки по археологии Белоруссии»; ч. II, Мн., изд. «Наука и техника», 1972.

рых па выбранай спецыяльнасці. Да такіх адносіцца і Іван Нікалайчанка, малады настаўнік-камуніст (на здымку). Ён прыехаў на вучобу з Клічаўскага раёна, Магілёўскай вобласці. Іван выкладае матэматыку ў 4 і 5-ых класах Гусараўскай васьмігадовай

школы. З вялікім жаданнем ён імкнецца паглыбляць свае матэматычныя веды. На ніжнім здымку — занятыя па батаніцы. Іх вядзе ў першакурснікаў-завочнікаў дацэнт М. У. Шалухін.

Фота А. Рудчанкі.

пісьныя звесткі і археалагічныя дадзеныя аб гарадах паўночнай, цэнтральнай і паўднёвай часткі Беларусі, аб падняпроўскіх і пасажскіх гарадах усходняй Беларусі і беларускага паўвостраўя. Пачаснае месца адведзена Гомелю, а таксама старажытным Чачэрску, Гэчыцы, Мозыру, Рагачоў, Брагіну, Стрэшчыну і іншым населеным пунктам, якія цяпер уваходзяць у нашу вобласць.

Гарадскую гаспадарку старажытных беларускіх зямель вызначалі рамясло і гандаль. Шматлікія знаходкі сведчаць аб высокім узроўні развіцця апрацоўкі чорнага і каштоўных металаў, дрэва, коці, каменю, бурштыну, ганчарства, кравецкага і шавецкага рамесла, пражы і ткацтва.

Вялікія гарады, якія стаялі на буйных водных магістралях, вялі знешні гандаль. Са старажытных беларускіх зямель вывозіліся такія каштоўныя тавары, як футра, мёд, воск. На іх быў вялікі попит на ўсё рынак Заходняй Еўропы і Усходу. Старажытнарускія гандлёвыя і рамеснікі з замежных тавараў цівавіла галоўным чынам срэбра, бо сваіх срэбных руднікаў на Русі тады яшчэ не было.

У кнізе змеччана кароткі агляд грашовага абмену на тэрыторыі Беларусі. Сярод грашоваў адзінак — куфічны дырхемы, заходне-еўрапейскія срэбныя дэнары, кіеўскія, літоўскія, ноугарадскія срэбныя зліткі, якія сталі першымі рублямі старажытнай Русі.

Вялікую каштоўнасць маюць творы старажытнага прыкладнага мастацтва, помнікі пісьмоўнасці і архітэктуры.

Чытаючы нарысы па археалогіі Беларусі, яшчэ раз пераконваешся, якімі таленавітымі і працавітымі былі нашы продкі. Яны стварылі такія шэдэўры, як Сафійскі сабор у Полацку, храмы ў Бельчыцы, Спаскую царкву Ефрасіньевіцкага манастыра, царкву Благавешчанія ў Віцебску, а таксама многія іншыя гістарычныя помнікі. Гэтыя харомы былі расісаны малюнічымі фрэскамі. Сярод высокамастацкіх твораў — крыж, зроблены полацкім ювелірам Лазарам Богшай, каменная іконка з Полацка з адностранным рымскага імператара Канстанціна і яго маці Алены, шахматныя фігуры і г. д.

Аб шырокім распаўсюджванні пісьменнасці на старажытных землях Беларусі сведчаць надпісы на пячатках, на так званых «Барысавых каменнях», на вырабах, на сценях будынкаў, барысавыя граматы, знойдзеныя ў Віцебску.

У кнізе — шмат фотаздымкаў, ілюстрацый, ёсць геаграфічныя ўказальнікі архіалагічных помнікаў, прыведзена літаратура да кожнай главы.

Археалагічныя нарысы з цікавасцю прачытаюць не толькі навуковыя супрацоўнікі, але і студэнты, настаўнікі гісторыі, усе тыя, хто захапляецца вывучэннем далёкага мінулага нашай Радзімы.

Ул. БАГАМОЛЬНИКАУ,
студэнт 5-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ПАМ'ЯТНЫЯ ГАСТРОЛІ

Хутка расце папулярнасць вакальна-інструментальнага ансамбля «Радзімічы». Яго канцэрты неаднаразова глядзелі жыхары горада і вобласці.

У перыяд летняга працоўнага семестра самадзейны калектыв сёлета, як і летась, выязджаў на аб'екты камсамольскіх будоўляў, дзе выступаў перад рабочымі і сельскімі працаўнікамі.

Мінулы працоўны семестр для «Радзімічаў» быў асабліва напружаным. За два месяцы яны пабылі ў многіх раёнах Гомельшчыны, а затым па камандзіроўцы ЦК ВЛКСМ выязджалі на гастролі ў братнія рэспублікі — Малдавію і Украіну.

Перад ад'ездам работы вельмі хваляваліся. І яно зразумела. Кожнага непакоіла адно і тое ж пытанне: як прымуць малдаўскія і украінскія глядачы канцэртную праграму, ці спадабаецца яна ім? Усеабова абмяркоўвалі рэпертуар, жыва рабіліся аб чаргоўнасці яго нумароў.

...У Кішынёве нас цёпла сустраў загадчык аддзела ЦК ЛКСММ Канстанцін Хівоара. Мы размясціліся ў маладзёжным цэнтры ЦК камсамола рэспублікі.

Першы канцэрт у сталіцы Малдавіі ўсяляў работам веру ў поспех.

За дзесяць дзён знаходжання на малдаўскай зямлі «Радзімічы» выступілі з канцэртамі на

Усеаюзнай ударнай камсамольскай будоўлі — на баваўняна-папяровым камбінаце, швейнай фабрыцы «40 год ВЛКСМ», перад кішынёўскімі трактаразаводцамі. Асабліва запам'яталася сустрэча з моладзю і рабочымі Усеаюзнай ударнай камсамольскай будоўлі — міжкалгасада «Памяць Ільічу». Тут мы пазнаёміліся з перадавымі рабочымі, шмат цікавага даведаліся пра пасаджаны сад, які займае шэсць тысяч гектараў.

На гастрольх удзельнікам ансамбля даводзілася нялёгка. У дзень давалі па два канцэрты. Часта з выдатнай залы адразу ж пераязджалі і выступалі на адкрытай пляцоўцы. І наадварот. Усюды, дзе б мы не выступалі, адчувалі цёплы прыём глядачоў, іх вялікую зацікаўленасць да беларускага мастацтва.

У вольны час мы імкнуліся як мага шырэй пазнаёміцца з жывіцём і культурай малдаўскага народа, гістарычнымі слаўтасцямі Кішынёва. Да помнікаў ахвярам Вялікай Айчыннай вайны ўскладлі кветкі.

Заклучныя канцэрты на малдаўскай зямлі «Радзімічы» давалі перад студэнтамі г. Тыраспаля і перад моладдзю гэтага горада ў гарадскім Доме культуры.

У памяць аб Малдавіі мы павезлі з сабой шмат грамаці і сувеніраў, а галоўнае — шчырыя пажаданні і запрашэнні ад моладзі і работнікаў ЦК

ЛКСММ зноў прыехаць з канцэртнай праграмай у час зімовых канікулаў. Загадчык аддзела ЦК камсамола Малдавіі Канстанцін Хівоара выказаў улюбленасць у тым, што работа студэнцкага атрада з нашага ўніверсітэта ў іх рэспубліцы і выступленні ансамбля «Радзімічы» паслужаць умацаванню звязаных сяброўскіх сувязей паміж студэнтамі ГДУ і МССР.

Больш уплўнена адчувалі сябе ўдзельнікі агітбрыгады, калі прыехалі на Украіну ў г. Роўна. Можна таму, што перад украінскімі глядачамі «Радзімічы» ў свой час ужо выступалі. А, магчыма, і ад таго, што на нашу долю выпаў вялікі поспех у Малдавіі.

У г. Роўна нашы самадзейныя артысты выступалі з канцэртамі на заводах і фабрыках, у вуні і тэхнікумах, на Рэспубліканскай ударнай камсамольскай будоўлі. Мы наведлі мес-

цы баявой славы бясстрашнага савецкага разведчыка М. Кузняцова, былі ля магіл герояў Вялікай Айчыннай вайны, каля помніка ахвярам фашызму, ускладлі кветкі.

Каля 6500 глядачоў г. Роўна прышло на заключны канцэрт, які давалі «Радзімічы» на летняй эстрадзе ў парку імя Т. Шаўчэнка. Канцэрт, які ўсе папярэднія, прайшоў з вялікім поспехам.

Ва ўдзельнікаў агітбрыгады надоўга застануцца ў памяці гастролі на малдаўскай і украінскай зямлі. Больш 95 тысяч аматараў народнага мастацтва прысутнічала на канцэртах нашага ансамбля. Іх дружныя апладысмэнты і шчырае гасціннасць былі адзнакай вялікай удачнасці.

Я. БАБІЧАЎ,
намеснік сакратара камітэта камсамола, кіраўнік агітбрыгады.
«Універсал-73».

НА ЗДЫМКУ: «Радзімічы» выступаюць перад вайнамі.

ДА ЗНАМ'ЯНАЛЬНАГА ЮБІЛЕЮ

«У. І. ЛЕНІН І МОЛАДЗЬ»

У лютым 1974 года адбудзецца ўсеаюзная навуковая канферэнцыя «У. І. Ленін і моладзь», прысвечаная 50-годдзю прысявання камсамолу імя У. І. Леніна. Ранішне аб канферэнцыі прынялі ЦК ВЛКСМ, прэзідыум Акадэміі навук СССР, калегі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР, і Міністэрства асветы СССР, рэктарат Акадэміі грамадскіх навук пры ЦК КПСС і прэзідыум праўлення Усеаюзнага таварыства «Веды».

Канферэнцыя падвядзе вынікі работы па камуністычным выхаванні моладзі, абгуліць практычны вопыт дзейнасці ВЛКСМ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі. Будучы вывучаны пытанні далейшага развіцця ленынскай тэарэтычнай спадчыны аб моладзі і камсамоле.

Створаны арганізацыйны камітэт на чале з віцэ-прэзідэнтам Акадэміі навук СССР акадэмікам П. Федасеевым. Запрашаюцца навуковыя работнікі, выкладчыкі вышэйшых і сярэдніх спецыяльных устаноў, аспіранты, настаўнікі школ, партыйныя, прафсаюзнае і камсамольскія работнікі, спецыялісты народнай гаспадаркі, ветэраны партыі і камсамола.

ТРЭЦІ, ПРАЦОЎНЫ ФІНІШАЎ

Сёлета на падрыхтоўчым аддзяленні нашага ўніверсітэта ўпершыню быў сфарміраваны студэнцкі будаўнічы атрад «Універсал-73». Гэта слова азначае — майстар на ўсе рукі. Ужо сама назва атрада абавязвала нас да многага.

Атрад узначаліў сакратар камсамольскага бюро падрыхтоўчага аддзялення У. Васак, камісарам абралі надзейнага таварыша П. Волаха.

Па дагавору мы ад Буда-Кашалёўскага міжкалгасбуда ўзводзілі тыпавы свінарнік у калгасе імя Калініна. Аб'ект дастаўся нам не з лёгкіх. У абласным штабе СВА спачатку нават сумняваліся, ці здолеем мы, 28 байцоў, справіцца з такім адказным заданнем. Аднак самі мы былі ўпэўнены ў сваіх

ДРУЖНА, ПЛЁННА

магчымасяч. Яшчэ 6. Пераважная большасць нашых работ атрымала добрую загартоўку на армейскай службе.

Калі ўпершыню мы прыйшлі на аб'ект, дык убачылі голае поле. Не верылася, што праз месяц нашай працы тут вырасце будынак. Штодзень работа кіпела з ранку да вечара. Нас своечасова забеспечвалі будаўнічымі матэрыяламі, выдзялялі неабходны механізмы. Таму мы смела абавязаліся выканаць вызначаны аб'ём работ да 22 жніўня — на тры дні раней устаноўленага нормамі тэрміну.

На каласнай новабудоўлі вядатна працавалі староста групы Гаеў, Азенкоў, Новікаў, Нізоўцаў, Панчанка, Хадэнка, Курьленка, Скамарохаў і астатнія

работы. Умела кіраваў работай камандзір атрада Уладзімір Басак.

На хлопцаў раўняліся дзяўчаты. Надзя Жарносенка, Тамара Канстанцінава, Наташа Раманчычава хутка авосілі будаўнічыя прафесіі і таксама вызначыліся высокапрадукцыйнай працай.

За датэрміновае выкананне акорданага задання атрад атрымаў паўтары тысячы рублёў прэміі.

На рахунку атрада нямала грамадскіх спраў. Мы зрабілі бягуць рамонт мясцовай школы, абсталявалі спартыўную пляцоўку, перадалі ў школьную бібліятэку 35 кніг. Для паступаючых на вучобу арганізавалі кансультацыйны пункт. Байцы атрада актыўна ўдзельнічалі ў

надзельніках, заробленыя сродкі на якіх пералічаны ў фонд Х Суветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у Берліне і на будаўніцтва Палаца піянераў горада Гагарына, а яшчэ дапамаглі калгасу ва ўборцы ўраджаю і нарыхтоўцы кармоў.

Вялікую работу атрад правёў па ваенна-патрыятычнаму выхаванню сельскай моладзі, праводзіліся сумесныя вечары адпачынку, арганізаваліся спартыўныя спаборніцтвы.

За плённую працу і актыўны ўдзел у грамадскім жыцці атрад і большасць яго байцоў узнагароджаны Ганаровымі граматамі і граматамі Буда-Кашалёўскага РК ЛКСМБ, аблімкі-калгасбуда, калгаса імя Калініна, раённага аддзела культуры.

Працоўны семестр усім нам прынёс вялікае задавальненне, паслужыў моцнаму сяброўству.

С. ЛАПАЧКІН,
К. ЧЫРКУН,
байцы атрада

НА СЕМІНАРЫ ТВОРЧАЙ МОЛАДЗІ

Цэнтральны Камітэт камсамола Беларусі, Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, Акадэмія навук БССР і творчыя саюзы рэспублікі правялі ў верасні двухтыднёвы семінар творчых і навуковых моладзі. Пасланцамі нашага ўніверсітэта на гэтым семінары былі кандыдат эканамічных навук, дэкан эканамічнага факультэта І. П. Трацэўскі і старшы выкладчык кафедры матэматычнага аналізу У. В. Мухін.

ПРАКТЫКА ВЫПУСКНІКОЎ

Адказная пара цяпер у студэнтаў выпускных курсаў. Тэарэтычныя веды яны замацоўваюць на практыцы, рыхтуюцца да дзяржаўных экзаменаў і абароны дыпломных работ.

Цікава праходзіць практыка на прадпрыемствах Гомеля, Мінска, Магілёва, Бабруйска і Барысава ў студэнтаў эканамічнага факультэта, якія спецыялізуюцца на аддзяленні «эканоміка працы».

Гэтымі днямі ў школах Гомеля пачалася апошняя практыка і для выпускнікоў факультэта фізічнага выхавання. Яе праходзіць каля 150 чалавек. Зараз пойдуць на яе таксама пяцікурсінікі механіка-матэматычнага і іншых факультэтаў.

Мінуць месяцы напружанай працы, і новы атрад спецыялістаў, якія атрымаюць вышэйшую адукацыю ў нашым універсітэце, выйдзе на шырокі прасціг самастойнай дзейнасці.

САВЕЦКАЯ агульнаадукацыйная школа ўступіла ў новы адказны перыяд свайго развіцця. Цяпер выключнае значэнне набываюць пытанні прафесійнай падрыхтоўкі і арганізацыі працы настаўніка. Як ніколі раней, прад'яўляюцца высокія патрабаванні да агульнай культуры і ведаў педагога.

Прафесійнае ўдасканальванне праводзіцца разнастайнымі напрамамі. Але асабліва роля ў гэтай справе належыць народным універсітэтам педагогічных ведаў, які існуе і пры Гомельскім дзяржаўным універсітэце. З кастрычніка тут у адзінаццаты раз пачнецца новы навучальны год.

За час свайго існавання народны ўніверсітэт пры ГДУ зрабіў многае для педагогаў горада па пашырэнню іх палітычнага і культурнага кругагляду, азнаямлення з найноўшымі дасягненнямі ў галіне педагогічнай навукі, метадычнай выкладання прадметаў і г. д. Усё гэта паглыбляла зацікаўленасць слухачоў да самаадукацыйнай работы.

У народным універсітэце заняты праводзяцца на грамадска-палітычных дысцыплінах, педагогіцы і псіхалогіі, на спецыяльных прадметах. У новым навучальным годзе ў народным універсітэце будзе працаваць факультэт: на-

стаўнікаў пачатковых класаў, класных кіраўнікоў, хіміцы, біялагічны, выхавальны груп падоўжанага дня, дашкольнага выхавання, арганізатараў пазакласнай работы сярэдніх школ, рускай мовы і літаратуры.

Партком, рэктарат і кафедры ГДУ аказваюць народнаму ўні-

версітэту пастаянную дапамогу. Для яго выдзяляюцца высокакваліфікаваныя выкладчыкі. Яны працуюць на грамадскіх пачатках на працягу многіх год.

Актыўна ўдзельнічаюць у рабоце народнага ўніверсітэта работнікі горада, гарадской арганізацыі таварыства «Веды», вопытныя педагогі і іншыя таварышы.

Летас, напрыклад, абласная арганізацыя таварыства «Веды» і Акадэмія педагогічных навук БССР правялі ў народным універсітэце цыкл лекцый па актуаль-

нах праблемах педагогікі і псіхалогіі. З лекцыямі выступілі намеснік дырэктара навукова-даследчага інстытута В. С. Арапскі, навуковая супрацоўнікі АПН СССР А. К. Маркаў, Г. А. Гордан, І. Л. Захараў, А. А. Астанец.

На хімічным факультэце народнага ўніверсітэта плённа пра-

цавалі дацэнты ГДУ А. Я. Малахава, А. І. Браталюбаў, выкладчыца А. М. Крачкоўская, асістэнт Е. П. Крывячук, а таксама настаўнікі сярэдніх школ горада Ю. А. Бабіч, Л. А. Капылова і іншыя. Вялікую дапамогу аказваў факультэт загадчык кафедры хіміі БіЧТУ В. П. Багданаў.

Адкрыццё дашкольнага факультэта было выклікана тым, што з 1400 выхавальцаў і загадчыкаў дашкольных устаноў горада палавіна не мела спецыяльнай адукацыі. На гэтым факультэце ас-

ноўную работу праводзяць вопытныя метадысты дзіцячых садоўцеляў Г. М. Мацьвічанка, А. І. Курманцава, выкладчыца музычна-педагагічнага вучылішча Ф. М. Малашыца, інспектар гарана Е. І. Лабанова і іншыя.

У новым навучальным годзе асветы ўвага будзе звернута на змест вучэбна-тэматычных планаў факультэтаў. Яны будуць складалася на аснове патрабаванняў Міністэрства асветы БССР да абавязковага павышэння якасці навучальнікамі. Будучы таксама ўлічваюцца пажаданні саміх слухачоў.

Варта таксама павялічыць колькасць практычных і семінарскіх заняткаў, шырока распаўсюджаць вопыт работы перадавых педагогаў, больш увагі звяртацца на навукова-даследчую работу слухачоў.

М. ВАЙТКЕВІЧ,
рэктар універсітэта педагогічных ведаў.

НА СТАРЦЕ—ПЯТАЯ УНІВЕРСІТЭЦКАЯ

У мэтах масавага аздараўлення студэнтаў, аспірантаў, супрацоўнікаў універсітэта і далучэння іх да рэгулярных заняткаў фізкультурай і спортам, падрыхтоўкі і здачы норм новага Усесаюзнага фізкультурнага комплексу ГПА, павышэння майстэрства спартсменаў праўленне спартыўнага клуба, кафедры фізічнага выхавання, камітэт камсамола, прафком і мясцом прынялі сумесную пастанову аб правядзенні з 1 кастрычніка 1973 па 15 мая 1974 года V круглагадовай універсіяды.

Зацверджаны палажэнне аб універсіядзе, арганізацыйны камітэт і галоўная судзейская калегія.

САСТАУ КАМІТЭТА ПА ПРАВЯДЗЕННЮ V КРУГЛАГАДОВАЙ УНІВЕРСІЯДЫ

БОКУШЬ Б. В. — рэктар, старшыня аргкамітэта.
СЕЛІВАНАВ В. І. — старшыня спортклуба, нам. старшыні аргкамітэта.

СЕМІКОП А. Ф. — дэкан факультэта фізвыхавання, нам. старшыні аргкамітэта.

БУДЗЮХІН І. Д. — заг. кафедры фізвыхавання, нам. старшыні аргкамітэта.

ЧАБАТАРОУ Б. А. — старшыня абласнога савета СДСТ «Буравеснік», нам. старшыні аргкамітэта.

ЧЛЕНЫ АРГКАМІТЭТА:

ТРАЦЭУСКІ І. П. — дэкан эканамічнага факультэта.
СТАРЫКАВ У. М. — дэкан фізічнага факультэта.

ПАЛЯКОУ Л. А. — дэкан механіка-матэматычнага факультэта.

ЯЗЭПАВА Т. І. — дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта.

АЛЕШКА С. Ф. — дэкан біёлага-глебавага факультэта.

ХАДАКОУСКІ Ю. Ф. — дэкан геалагічнага факультэта.

ІЛЬЯНKOVA Т. І. — сакратар камітэта камсамола.

БОГУШ А. У. — старшыня прафкома.

БАЙДА М. Л. — прарэктар ла АГЧ.

ДАДЗІЕМАВА М. І. — галоўны ўрач медпункта ГДУ.

САСТАУ СУДЗЕЙСКОЙ КАЛЕГІІ V УНІВЕРСІЯДЫ

Галоўны суддзя — ПАЛЯКОУ Л. А., суддзя Рэспубліканскай катэгорыі, дэкан механіка-матэматычнага факультэта.

Нам. галоўнага суддзі — ТАЛСТАПАТАУ М. П., суддзя Усесаюзнай катэгорыі, заслужаны трэнер БССР, майстар спорту.

Нам. галоўнага суддзі — ДАДЗІЕМАВА М. І., галоўны ўрач медпункта.

Галоўны сакратар — ГРЫШАЧКІН А. Р., суддзя Рэспубліканскай катэгорыі.

Нам. галоўнага сакратара — ЗАКРЭУСКАЯ Г. П., суддзя 1-ай катэгорыі.

БАСКЕТБОЛ:

Галоўны суддзяў — ЦАРЫКАВ Б. А., суддзя Усесаюзнай катэгорыі.

Галоўны сакратар — САКОВІЧ П. П., суддзя 1-ай катэгорыі.

ВАЛЕЙБОЛ:

Галоўны суддзя — ЗАЙЦАУ Б. М., суддзя 1-ай катэгорыі.

Галоўны сакратар — БОРСУК А. П., суддзя 1-ай катэгорыі.

СПАРТЫўНАЯ ГІМНАСТЫКА:

Галоўны суддзя — АРХІПАУ А. В., майстар спорту, суддзя Рэспубліканскай катэгорыі.

Галоўны сакратар — РЫБАКОВА Л. Ф., суддзя 1-ай катэгорыі.

ЛЕГКАЯ АТЛЕТЫКА:

Галоўны суддзя — КІРЭВУ В. К., суддзя Усесаюзнай катэгорыі.

Галоўны сакратар — ТРАФІМОВІЧ І. Р., суддзя 1-ай катэгорыі.

ПЛАВАННЕ:

Галоўны суддзя — ВОЛКАУ Д. І., суддзя Рэспубліканскай катэгорыі.

Галоўны сакратар — ГІЛЬ Б. М., суддзя 1-ай катэгорыі.

ЛЕГКААТЛЕТЫЧНЫ КРОС (вясенні):

Галоўны суддзя — САВЕНКА А. М., майстар спорту, суддзя Рэспубліканскай катэгорыі.

Галоўны сакратар — ПРЫХОДЗЬКА С. М., суддзя 1-ай катэгорыі, майстар спорту.

ФЕХТАВАННЕ:

Галоўны суддзя — ЛІСОУСКІ В. В. — майстар спорту, суддзя Рэспубліканскай катэгорыі.

Галоўны сакратар — ЭЛЛЕ Т. К., суддзя 1-ай катэгорыі.

ЛЫЖНЫ СПОРТ:

Галоўны суддзя — СЫРАДОЕУ Ф. Я., суддзя 1-ай катэгорыі.

Галоўны сакратар — МАРОЗАВА Л. М., суддзя 1-ай катэгорыі.

МНАГАБОРСТВА ГПА (зімовае):

Галоўны суддзя — КІЛЬЧЭУСКІ В. Е., майстар спорту, суддзя 1-ай катэгорыі.

Галоўны сакратар — СЯМЕНАУ С. П., майстар спорту, суддзя 1-ай катэгорыі.

ЗАУВАГА: астатнія матэрыялы аб V універсіядзе будуць змешчаны ў наступных нумарах нашай газеты.

ПЕРШАКЛАСНІЦА.

Фота студэнткі V-га курса механіка-матэматычнага факультэта А. КАСТРЫЦКАЙ.

АБАРАНЯЮЦЬ ГОНАР ВОБЛАСЦІ

Нядаўна стартавала другая спартакіяда «Дружба» — Бранскай, Чарнігаўскай і Гомельскай абласцей.

Зборныя каманды Гомельшчыны ў асноўным укамплектаваны спартсменамі нашага ўніверсітэта.

У Бранску першыноў аспрэчалі валебольныя каманды. Сярод жанчын перамогу атрымалі гамельчанкі.

У спартыўнай зале нашага ўніверсітэта напружана праходзілі паяўнікі баскетбалістаў. Гаспадары пляцоўкі перамаглі спартсменаў Чарнігава — 70:49, Бранска — 70:46 і заваявалі першыноў.

Перамогу над сваімі сапернікамі святкавалі і нашы баскетбалісткі. У чарнігаўскіх дзяўчат яны выйгралі з лікам 60:54, у бранскіх — 63:22.

ПЕРШАЯ ЧЭМПІЁНКА

На гэтым тыдні ў Мінску быў праведзены адкрыты чэмпіят рэспублікі па ваенна-прыкладному мнагаборству. Зборная каманда Гомельшчыны была ўкамплектавана спартсменамі ўніверсітэта. У яе састаў уваходзілі майстры спорту Уладзімір Касабукін, Барыс Малашанка, Валяціна Максіменка, перспектывы першаразраднік Аляксандр Кузьменка і іншыя здольныя спартсмены.

З выдатным вынікам фінішавала член зборнай каманды рэспублікі В. Максіменка. Паўтарыкіламетровую дыстанцыю, на якой з 25-метровай адлегласці трэба было гранатай папаць у цэль і з 50-метровай — паразіць з малакалібернай вінтоўкі пяць мішэняў, Валяціна пераадолела з лепшым вынікам — 7 мін. 31 сек. У гэтым відзе яна ўпершыню стала чэмпіёнкай рэспублікі.

Поспех развіў юны Аляксандр Кузьменка. Ён паказаў лепшы вынік у бегу на 2000 м з метанем, гранат і стральбой.

Выдатна выступіла каманда гамельчан у камбінаванай эстафеце, у якой удзельнічалі мужчыны, жанчыны і юнакі. Станіслаў Газаран, Барыс Малашанка і Валяціна Максіменка паказалі лепшы вынік — 5 мін. 18 сек.

Аб накале барацьбы сведчыць той факт, што пасля двух дзён спарторніцтваў тры каманды — Мінскай, Гомельскай і Віцебскай абласцей — мелі аднолькавую колькасць ачкоў.

Пераможца ў агульным заліку вызначыўся на агнявым рубяжы. Гамельчане паспяхова правялі спарторніцтва па стральбе і здалі апырэціць сваіх грозных сапернікаў, а разам з гэтым заваявалі пераходны кубак ЦК ДТСААФ Беларусі.

I. КУЛЬЧЫЦКІ.

Узмоцнена рыхтуюцца да VIII-ай зімовай спартакіяды БССР канькабежцы нашага ўніверсітэта.

На адымках: злева — старшы выкладчык, трэнер па канькабежнаму спорту Альберт Іосіфавіч Гружкоў са сваімі выхаванцамі; справа — спартсмены на трэніроўцы.

I СМEX I ГРЭХ

(з сачыненняў абітурientаў-73)

● Рахметов скітаўся па Расіі разнымі манерамі і сухім путем, і вадой, і пешком, і на лодках.

● Стихи меня захватили и поволокли куда-то, в потоке солнечных лучей его поэзии.

● За эти 10 лет я очень много прочла стихотворений русских поэтов. Но в особенности рлез в душу С. Есенин.

● В романе показаны маскп-рочные люди — кулаки.

● Для Пушкина не нужно было ехать за границу, чтобы искать там своё вдохновение.

● Онегин и Ленский были соратниками в любви.

● После дуэли Онегина с Ленским, Ленский был убит.

● Ольга Ларина — девушка лёгкого поведения.

● Татьяна Ларина любила до рассвета читать заграничные романы.

● Любовь к книгам у меня начала прививаться с третьёго класса.

● Руками нашего учёного Курчатова был расщеплен атом.

● Многие идут за мечтою и за запахом тайги, но долго не выдерживают.

● Павка любит Таню, но она не оправдала его любовь.

● Наташа Ростова увлеклась азартными играми.

● Для поэзии Некрасова характерна особая калорийность.

● Мы должны высоко держать знамя, поднятое нашими отцами, бабушками и дедушками.

Сабралі выкладчыкі ўніверсітэта Л. Цэхановіч, Л. Яцкевіч, Л. Няронская, Л. Кудраўцава.

ПЕРАМОЖЦЫ КРОСА

На ўскраіне Гомеля прайшоў фінал аюласнога прафсаюзна-камсамольскага лёгкаатлетычнага кроса. У ім прыняла ўдзел група мацнейшых спартсменаў нашага ўніверсітэта.

Вялікага поспеху дабілася майстар спорту З. Гразева. Яна — бягунья на кароткія дыстанцыі, але на гэты раз у інтарэсах каманды выступала на двухкіламетровай. Здольная спартсменка і тут заракамендала сябе з лепшага боку, упэўнена заваявала перамогу з вынікам 12 мін. 37 сек.

На дыстанцыі 5000 м перамог адзін з мацнейшых красменаў рэспублікі студэнт ГДУ У. Якутовіч. Яго вынік — 14.47,0.

ванцамі; справа — спартсмены на трэніроўцы.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

на справах выдавецтваў. Зак. 5386. 2000 экз.